

*Ковальова Альона Володимирівна,
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
Сухорукова Анна Леонідівна,
к. н. з держ. упр., доцент,
доцент кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування
Миколаївський національний аграрний університет*

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ

Протягом кількох останніх років в нашій державі спостерігаються кілька негативних тенденцій, а саме: скорочення реального валового внутрішнього продукту на душу населення, зменшення чисельності населення, а також значне погіршення рівня життя звичайних громадян. Ці негативні соціально-економічні явища говорять про те, що в країні сьогодні існують глибокі системні проблеми в національній економіці. Сукупність негативних чинників, що впливають на національну економіку України, утворюють загрозу у вигляді економічної нестабільності в державі, зменшення рівня її конкурентоспроможності на світовому ринку, зменшення її перспективи розвитку. В даному контексті, стає актуальним завдання виявлення основних зовнішніх та внутрішніх загроз економічної безпеки України та пошук шляхів їх мінімізації.

Сутність економічної безпеки проявляється в такому стані національної економіки, в якому зберігається відносна стійкість до зовнішніх та внутрішніх загроз, а також здатність задоволення потреб осіб, сімей, суспільства та держави в цілому [1, с. 70]. В теперішніх умовах розвитку суспільства питання забезпечення економічної безпеки держави має особливу актуальність. Рівень економічної стабільності в державі має прямий вплив на забезпечення добробуту громадян та ефективного функціонування держави в умовах загроз та глобальних викликів.

В економічному контексті поняття «безпека» передбачає собою стійкий розвиток, якого досягають за допомогою ефективного, раціонального, збалансованого використання усіх видів наявних ресурсів (фінансових, матеріальних, трудових, інтелектуальних, природних) [2, с. 221].

На сучасному етапі розвитку України, однією з основних складових системи забезпечення національної безпеки держави являється фінансова. Рівень фінансової безпеки України має визначальне значення в забезпеченні стабільності та ефективності функціонування усіх інших сфер нацбезпеки. Це пов'язане з тим, що жодна з інших сфер не може повноцінно функціонувати без фінансів. Беручи до уваги поточний стан фінансової системи нашої держави, в першу чергу, основним завданням в забезпеченні економічної безпеки являється виявлення та оцінка загроз в фінансовій сфері. Такі загрози являють собою сукупність чинників та умов, що становлять потенційну небезпеку для необхідних фінансових інтересів держави. Через це основним завданням держави є постійне спостереження та пошук ризиків, оцінювання їхнього рівня небезпеки та впровадження дієвих заходів для запобігання та нейтралізації наслідків, спричинених ними.

Підтримувати фінансову безпеку країни можна за допомогою детально продуманій державній фінансовій політиці, що реалізується шляхом затвердження доктрин, стратегій, концепцій і політичних, економічних, фінансових та соціальних програм. Також важливими передумовами забезпечення фінансової безпеки України є зміцнення могутності збройних сил України для забезпечення військової безпеки держави, адже нині її економіка повинна підлаштовуватися під воєнні умови [3, с. 245]. Вона охоплює в собі соціальну, економічну, політичну, екологічну, культурну та інформаційну складові.

Економічна безпека держави розглядається як одна з важливих складових національної безпеки, яка передбачає собою той стан економічного та правового порядку, в якому забезпечується стабільність відтворення, його ефективність, розподіл та споживання матеріальних благ з корисним ефектом

для громадян, суспільства та держави.

Отже, для забезпечення економічної безпеки держави в сучасних умовах необхідно займатися активним пошуком шляхів мінімізації ризиків, що несуть загрозу стабільності національної економіки держави. Для цього варто вдосконалювати механізми державного регулювання, збільшувати рівень ефективності використання наявних в державі ресурсів, зменшувати рівень впливу дестабілізуючих чинників, а також розвивати фінансову систему України, за допомогою протидії тіньовій економіці.

Список використаних джерел:

1. Полторак А.С., Сухорукова А. Безпека праці як фактор забезпечення фінансово економічної безпеки підприємства. *Управління механізмом гарантування фінансово-економічної безпеки соціально-економічних систем різних рівнів функціонування*: матеріали III всеукраїнської науково-практичної конференції. Миколаїв, МНАУ, 20-22 листопада 2024 р. С. 69-71.

2. Курепін В. М. Фактори впливу на стан продовольчої безпеки. *Продовольча безпека України в умовах післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри*. Міжнародний форум : доповіді учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 28-30 травня 2025 р.) / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2025. С. 220-223.

3. Сухорукова А. Л. Стратегічні орієнтири державного регулювання процесу забезпечення продовольчої безпеки в умовах трансформації національної економіки. *Продовольча безпека України в умовах післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри*. Міжнародний форум : доповіді учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 28-30 травня 2025 р.) / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2025. С. 244-246.